اخبار کوتاه

رئیس کل بانک مرکزی خبر داد
تعیین تکلیف ۸۰درصد کارتخوان‌ها

رئیس کل بانک مرکزی ضمن اعلام اینکه رمز ریال ملی جایگزین اسکناس و از اوایل سال آینده راه‌اندازی می‌شود، گفت: در راستای اتصال دستگاه‌های کارتخوان به پرونده مالیاتی تاکنون ۸۰ درصد کارتخوان‌ها تعیین تکلیف شدند و ۲۰ درصد مابقی نیز قطعا تا پایان سال ساماندهی شده و دارای پرونده مالیاتی خواهند شد.

به گزارش پیام آشنا، علی صالح‌آبادی در یک برنامه تلویزیونی اظهار کرد: بازار ارز از ابتدای سال وضعیت خوبی داشته و در بخش حواله و اسکناس ارز عرضه‌های خوبی انجام شده است. امسال ۴۸۶ میلیارد دلار تامین ارز انجام دادیم که نسبت به سال گذشته که ۳۷ میلیارد دلار بوده ۳۱ درصد رشد داشته‌ایم.

رئیس کل بانک مرکزی از مجلس درخواست کرد که اعداد تسهیلات تکلیفی را واقعی درنظر بگیرد تا اضافه برداشت و نارضایتی مردم را شاهد نباشیم. او گفت: تسهیلات تکلیفی متناسب با منابع بانکی باید دیده شود. همچنین منابع صندوق ملی مسکن مشخص است. رابطه دیگری که باید اصلاح شود ارتباط بانک مرکزی و بانک‌هاست که نابرابری بانک‌ها تبدیل به اضافه برداشت از بانک مرکزی نشود. رابطه سوم ارتباط بانک‌ها با مشتریان اعم از سپرده گذاران و گیرندگان تسهیلات است.

وی افزود: هدایت سرمایه‌ها به سمت بخش واقعی اقتصاد که از دغدغه‌های اخیر رهبر معظم انقلاب هم بود بسیار مهم است و برای این مهم بانک‌ها و بانک مرکزی باید بر مصرف صحیح تسهیلات نظارت کنند که اتصال سامانه‌های بانکی و مالیاتی نیز در هدایت اعتبارات بسیار موثر است.

صالح‌آبادی با بیان اینکه نظارت بر مصرف تسهیلات بدون سیستم و سامانه‌های هوشمند عملی نیست، گفت: تامین مالی زنجیره‌ای تولید هم بر نظارت مصرف صحیح تسهیلات موثر است که درحال حاضر اجرایی شده است. شفافیت و رصد وجوه اهمیت زیادی دارد که باید عملیاتی شود.

وی ادامه داد: با فرض تداوم شرایط موجود (تداوم تحریم) و با وضعیت صادرات و روند تورم سال کنونی ان‌شاءالله سال آینده سال بهتری خواهد بود. تعیین تکلیف کارت‌خوان‌های بانکی به شفافیت فعالیت‌های اقتصادی کمک قابل توجهی خواهد کرد که در ۳ ماه اخیر با ارتباط بسیار خوب بین بانک مرکزی و سازمان مالیات ۸۰ درصد کارتخوان‌ها ساماندهی شده است و ۲۰ درصد مابقی نیز قطعا تا پایان سال ساماندهی شده و دارای پرونده مالیاتی خواهند شد.

توزیع اینترنتی برنج ایرانی

معاون سازمان مرکزی تعاون روستایی از عرضه برنج شیرودی با نرخ ۴۲هزار تومان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، علیرضا عربشاهی با اعلام این خبر افزود: از دو ماه قبل برنج پاکستانی با قیمت ۲۰ هزار و ۵۰۰ تومان، برنج تایلندی با قیمت ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان و برنج هندی با قیمت ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان به صورت هوشمند توزیع می‌شد.

وی ادامه داد: قرار است برنج صد درصد ایرانی رقم شیرودی با نرخ ۴۲ هزار تومان از پلتفرم‌های توزیع کالاهای اساسی (بارگام) عرضه شود تا مردم درب خانه بدون پرداخت هزینه ارسال برنج مورد نیاز خود را تحویل بگیرند.

معاون سازمان مرکزی تعاون روستایی همچنین اعلام کرد که این توزیع تا تنظیم بازار و کنترل گرانی‌های ایجاد شده استمرار خواهد داشت. پیش بینی می‌کنیم که تا شب عید این توزیع ادامه دار شود. لازم به ذکر است که طرح توزیع اینترنتی اقلام اساسی از ۱۸ آبان ماه به صورت آزمایشی در سطح شهر تهران با توزیع مرغ منجمد و تخم مرغ آغاز به کار کرد و بعد از آن کلانشهرهای دیگر نیز به این طرح توزیع هوشمند اضافه شدند. در ابتدای آغاز به کار این طرح فقط توزیع مرغ منجمد و تخم مرغ صورت می‌گرفت ولی چندی پیش برنج خارجی، شکر، روغن و لبنیات تنظیم بازاری نیز به آن اضافه شد. برنج ایرانی در این سبد قرار گرفت.

بنا بر اعلام مسئولان مربوطه هدف از توزیع هوشمند اقلام اساسی حذف دلالی‌های غیرضرور و واسطه‌گری‌های ناسالم در شبکه توزیع اقلام ضروری و رسیدن این کالاها با قیمت‌های واقعی به دست مردم است.

جهاد کشاورزی فردیس خبر داد،
رفع تصرف ۴۰ هکتار اراضی کشاورزی در فردیس

مدیر اداره جهاد کشاورزی فردیس اعلام کرد که با تخریب تعدادی بنای غیرمجاز، ۴۰ هکتار اراضی کشاورزی در این شهرستان آزادسازی شد.

به گزارش پیام آشنا، علیرضا بدری افزود: این بناها روز گذشته و در اجرای تبصره ۲ بند ۱۰ قانون حفاظت از اراضی زراعی و باغی با حکم دادستان عمومی و انقلاب شهرستان و کلانتری ۱۵ مشکین دشت فردیس تخریب شدند.

وی گفت: در راستای اجرای قانون مذکور ساخت و ساز غیرمجاز در مشکین دشت خیابان خلیلی و کوچه باغ مظفر شهرستان فردیس ۴۰۰ مورد دیوارکشی غیرمجاز به طول تقریبی ۸ هزار و ۵۰۰ مترمربع، ۷ مورد بنا به مساحت ۸۰۰ مترمربع، ۸ مورد فونداسیون به مساحت تقریبی یک هزار مترمربع، ۵۰ مورد محوطه سازی و ایجاد راه به مساحت تقریبی ۶ هزار متر مربع، ۱۰ باب استخر به مساحت ۸۰۰ مترمربع، ۶ مورد گودبرداری به مساحت تقریبی ۳۰۰ مترمربع، ۲۰۰ مورد دپو مصالح در مساحت تقریبی یک هزار مترمربع، ۶ باب انباری و سرویس بهداشتی به مساحت ۲۰۰ مترمربع قلع و قمع و جلوگیری شد.

مدیر اداره جهاد کشاورزی شهرستان فردیس گفت: در مجموع ۴۰ هکتار از اراضی زراعی و باغی، به ارزش معادل ۸۸۰ میلیارد تومان به وضع سابق برگشت.

بدری افزود: بر اساس قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغی هرگونه ساخت و ساز در خارج از محدوده قانونی شهرها و روستاها بدون اخذ مجوز از کمیسیون تبصره یک ماده یک قانون مذکور ممنوع می‌باشد و با متخلفان برابر قانون برخورد خواهد شد.

وی از مردم خواست از خرید املاک فاقد مجوز خودداری نموده و قبل از انجام معامله از مراجع ذیصلاح از جمله جهاد کشاورزی فردیس استعلام نمایند تا مورد سوء استفاده افراد سودجو واقع نشوند.

بدری گفت: مردم برای حفظ و صیانت از اراضی زراعی و باغ ها هرگونه تبدیل و تغییر کاربری غیرمجاز را به سامانه ۱۳۱ گزارش کنند.

بورس

بورس قرمز شد و قرمز ماند!

روند نزولی در بازار سرمایه که از دو روز قبل آغاز شده بود همچنان ادامه دارد و شاخص کل بورس دیروز هم قرمز رنگ بود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، شاخص کل بورس دیروز با ۷۵۶۱ واحد کاهش در رقم یک میلیون و ۲۷۴ هزار واحد ایستاد. شاخص کل با معیار هم وزن هم ۲۵۱۵ واحد کاهش یافت و رقم ۳۳۳ هزار و ۹۸۴ واحد را ثبت کرد.

معامله‌گران این بازار ۳۲۲ هزار معامله به ارزش ۳۳ هزار و ۸۴۳ میلیارد ریال انجام دادند.

فولاد مبارکه اصفهان، ملی صنایع مس ایران، ایران خودرو، گسترش نفت و گاز پارسیان، پتروشیمی پردیس و پتروشیمی نوری نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی بورس گذاشتند.

در آن سوی بازار سرمایه شاخص کل فرابورس هم با چهار واحد کاهش در رقم ۱۷ هزار و ۳۷۳ واحد ایستاد. در این بازار ۱۶۴ هزار معامله به ارزش ۱۵۸۸ میلیارد ریال انجام شد.

بیمه پاسارگاد و تجلی توسعه معادن و فلزات نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر مثبت و در مقابل پتروشیمی زاگرس، اعتباری ملل، فرابورس ایران و تولید نیروی برق دماوند نسبت به سایر نمادها بیشترین تاثیر منفی را روی فرابورس گذاشتند.

در بازار فقط ۶۹ نماد به ارزش ۱۸۹۴ میلیارد ریال صف خرید بودند که این رقم در مقابل ۱۴۳ نماد در حالت صف فروش به ارزش ۲۹۰۳ میلیارد ریال قرار گرفت.

زارع خبر داد؛
وام ازدواج ۱۵۰ میلیون تومان شد

سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۴۰۱ از مصوبه این کمیسیون برای افزایش وام ازدواج جوانان به ۱۵۰ میلیون تومان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، رحیم زارع در جمع خبرنگاران در توضیح آخرین مصوبات کمیسیون تلفیق، گفت: کمیسیون تلفیق بانک مرکزی را مکلف کرد که ۲۰۰ هزار میلیارد تومان از منابع قرض‌الحسنه جاری و سپرده‌های قرض‌الحسنه برای اشتغال‌زایی و وام ازدواج پرداخت کند.

وی بیان کرد: براین اساس به هر زوجین که تاریخ عقد آن‌ها از اول فروردین ماه سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱ باشد ۱۲۰ میلیون وام ازدواج داده می‌شود. مبلغ وام ازدواج برای زوج‌های زیر ۲۵ سال و زوجه‌های زیر ۲۳ سال ۱۵۰ میلیون تومان است.

وی افزود: همچنین ۲۰ هزار میلیارد تومان در اختیار کمیته امداد و ۷ هزار میلیارد تومان در اختیار سازمان بهزیستی برای اشتغال‌زایی قرار می‌گیرد.

سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه درباره وام فرزندآوری، گفت: مبلغ وام فرزندآوری برای فرزند اول ۱۵ میلیون تومان، فرزند دوم ۲۵ میلیون تومان، فرزند سوم ۳۵ میلیون تومان، فرزند چهارم ۴۵ میلیون تومان و بیشتر از پنج فرزند ۵۰ میلیون تومان است.

وی ادامه داد: همچنین به افرادی که بیشتر از سه فرزند دارند، مبلغ ۱۵۰ میلیون تومان وام ودیعه مسکن با خرید مسکن داده می‌شود. مابقی تسهیلات اشتغال‌زایی در سال آینده در اختیار شورای برنامه ریزی استان‌ها برای پرداخت وام‌های اشتغال‌زایی و تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد.

زارع خاطر نشان کرد: کمیسیون تلفیق بودجه تا پایان هفته جاری جمع‌بندی نهایی خود را انجام خواهد داد تا نمایندگان ۱۰ روز فرصت برای ارائه پیشنهادات داشته باشند. از اوایل اسفند بررسی جزئیات بودجه در صحن علنی مجلس آغاز می‌شود.

رئیس سازمان خصوصی سازی خبر داد:
آغاز فرآیند پرداخت سود ۶۰۰ هزار تومانی سهام عدالت از اول اسفند

رئیس سازمان خصوصی سازی مبلغ سود سهام عدالت ۵۳۰ هزار تومانی را حدود ۶۰۰ هزار تومان اعلام کرد و گفت: فرایند واریز سود سهام عدالت از اول اسفند ماه آغاز می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، حسین قربانزاده، با اشاره به اینکه سود در نظر گرفته شده برای شرکت‌های غیربورسی سهام عدالت برابر با ۲۸۰۰ میلیارد تومان است، اظهار کرد: ۱۳ شرکت غیر بورسی در این مجموعه حضور دارند و سود سهام شرکت های بورسی نیز برابر با ۲۹ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان برآورد شده است.

معاون وزیر اقتصاد با اشاره به اینکه سود تخصیصی افزایش سه برابری را تجربه کرده است، افزود: مجموع سود توزیعی سال گذشته در حدود ۹۵۰۰ میلیارد تومان بوده که مجموع آن به ۳۱ هزار میلیارد تومان رسید که بدین معناست که عدد سه برابر شده است.

قربانزاده جامعه هدف دریافت سود سهام عدالت را ۴۹ میلیون نفر اعلام و تصریح کرد: فرایند واریز سود سهام عدالت از اول اسفند ماه آغاز می شود و افرادی که روش غیرمستقیم را انتخاب کردند بایستی تا تاریخ اول اسفند ماه سال جاری سهامدار استانی باشند و سهامشان را نفروشند تا مشمول این سود شوند.

وی ادامه داد: به افرادی که سهام ۵۳۰ هزار تومانی دارند مبلغی حدود ۶۰۰ هزار تومان و افرادی که سهام یک میلیون تومانی دارند سود آنها دو برابر شده و مبلغی حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان سود سهام عدالت به دارندگان این سهام تعلق خواهد گرفت که تا قبل از پایان سال برداشت می‌شود.

رئیس کل سازمان خصوصی سازی در پاسخ به اینکه بخشی از اطلاعات سهامداران عدالت نزد سازمان خصوصی‌سازی و بخشی در سامانه سجام شرکت سپرده‌گذاری مرکزی است، توضیح داد: همه اطلاعات به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی منتقل شده و سود سهام عدالت کسانی که در سامانه سجام عضو هستند از آن طریق و آن‌هایی که در سجام نیستند براساس اطلاعات شماره حساب‌های بانکی سازمان خصوصی‌سازی که در اختیار شرکت سپرده‌گذاری قرار گرفته است به صورت جمعی به حساب ذی‌نفعان واریز می‌شود.

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد:
احتمال تمدید زمان ثبت‌نام مجردها

معاون وزیر راه و شهرسازی از ثبت‌نام ۳۲۰ هزار مرد مجرد بالای ۲۳ سال در طرح نهضت ملی مسکن خبر داد و گفت: احتمال تمدید زمان ثبت نام مجردان در این طرح وجود دارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت راه و شهرسازی «محمودمحمودزاده» جزئیاتی از روند ثبت‌نام مردان مجرد و سایر گروه‌ها در سامانه نهضت ملی مسکن و همچنین پالایش متقاضیان ثبت‌نام شده را ارایه کرد.

معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی، گفت: در مجموع تاکنون بیش از ۳ میلیون و ۱۷۹ هزار متقاضی در سامانه ثمن برای طرح نهضت ملی مسکن ثبت‌نام کردند.

وی افزود: برای بخش عمده‌ای از این تعداد یعنی بیش از ۳ میلیون نفر معادل ۹۵ درصد متقاضیان، مراحل پالایش سه شرط فرم‌ج، عدم مالکیت خصوصی و تاهل در ستاد انجام شده و لیست افراد پالایش شده به کارتابل استان‌ها برای بررسی شرط چهارم یعنی سابقه سکونت ارسال شده است.

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: استان‌ها نیز در حال پالایش شرط چهارم یعنی سابقه سکونت حداقل ۵ سال و یا ثبت سکونت در شهر مورد تقاضای مسکن هستند که نتایج بررسی را ثبت و به ستاد اعلام خواهند کرد.

محمودزاده اظهار امیدواری کرد تا این بخش از پالایش نیز در استان‌ها و شهرهای جدید انجام شود و به زودی به اتمام برسد.

وی توضیح داد: برای آن دسته از متقاضیان که شرط چهارم احراز شود با پیامک اطلاع‌رسانی خواهد شد و افراد واجد شرایط به شکل الکترونیکی به بانک معرفی می‌شوند تا برای آنها حساب باز شود و مراحل خود را طی کنند.

معاون وزیر راه و شهرسازی در خصوص تعداد ثبت‌نام مردان مجرد بالای ۲۳ سال سن نیز اعلام کرد: تاکنون ۳۲۰ هزار نفر از مردان مجرد بالای ۲۳ سال سن در سامانه ثمن ثبت‌نام کردند چنانچه با تقاضای قابل‌ملاحظه‌ای برای تمدید مواجه بشویم احتمال تمدید وجود دارد در غیر این صورت سامانه ثبت‌نام ۲۰ بهمن ماه بسته خواهد شد.

محمودزاده در خصوص ثبت‌نام خودمالکان و معرفی آنها به بانک‌های عامل برای دریافت تسهیلات طرح نهضت ملی مسکن اعلام کرد: تقاضای بیش از ۵۸ هزار مالک برای دریافت تسهیلات خودمالکی در سامانه نهضت ملی مسکن ثبت و به بانک‌های عامل برای پرداخت تسهیلات معرفی شده‌اند.

به اسم کاهش نرخ ارز، به کام تصمیمات اشتباه!

یک تحلیلگر بازار سرمایه ضمن انتقاد از برخی تصمیماتی که درمورد این بازار اخذ شده است، گفت: کاهش قیمت ارز ناشی از اخباری که از توافق های سیاسی احتمالی به گوش میرسد به بازار آسیب نمیرساند، بلکه برخی تصمیمات باعث از بین رفتن اعتماد سهامداران این بازار شده است.

به گزارش پیام آشنا، روزبه شریعتی با تاکید بر اینکه نمیتوان رابطه مستقیمی بین کاهش ارزش قیمت دلار و روند نزولی بازار سرمایه پیدا کرد، توضیح داد: اگر قیمت دلار رشد پیدا کند و این رشد متاثر از کاهش ارزش پول ملی و تورم باشد، قیمت سهام هم مانند سایر بازارها و کالاهای داخل کشور، رشد میکند. اما اگر کاهش ارزش دلار متاثر از سیگنال های مثبت سیاسی، توافق سیاسی، کاهش تنش و ثبات سیاسی شکل بگیرد و گشایش های اقتصادی را در پی داشته باشد، شرایط فرق خواهد کرد.

وی ادامه داد: درواقع باید دید وقتی تحریم های سیاسی برداشته شود و بتوانیم نفت بفروشیم و ارز وارد کشور کنیم، چه اثرات سیاسی را در پی خواهد داشت. شرایط شرکت ها در شرایط تحریم بسیار وخیم است. برای مثال به صورت غیررسمی شنیده میشد که یک زیرمجموعه تایپکو، مجبور بود به دلیل شرایط تحریم، محصولات خود را تا ۲۰ درصد زیر قیمت منطقی صادر کند. یا شرکت های بزرگ دیگر برای اینکه بتوانند ارز خود را وارد کشور کنند، هزینه پول میدهند.

این تحلیلگر بازار سرمایه با بیان اینکه همه این موضوعات عواقب تحریم سنگینی بوده که روی ایران است، اظهار کرد: نتیجه این موضوعات شرایط بد اقتصادی برای شرکت ها است. نرخ استهلاک از تشکیل سرمایه ثابت افزایش یافته بود. یعنی شرکت ها بیشتر از اینکه برای ایجاد ارزش افزوده، سرمایه گذاری مجدد کنند، مستهلک شده اند و این زنگ خطر بسییر بزرگی است.

شریعتی با اشاره به اخباری که درمورد احتمال توافقات هسته‌ای منتشر شده است، عنوان کرد: مذاکرات جدی است و سیگنال های توافق به گوش می رسد. حتی صحبت از این می شود که کنار رفتن دو عضو مذاکره کننده امریکا به دلیل درخواست ایران بوده است. گفته میشود ۱۰ میلیارد دلار از پول ایران آزاد خواهد شد و معافیت هایی توسط باید صورت خواهد گرفت. تاثیر این اخبار را میتواند روی روی قیمت ارز در بازار آزاد هم مشاهده کرد که به محدوده ۲۶ هزار و ۵۰۰ تومان رسیده است.

وی با تاکید بر اینکه متغیرهای زیادی روی بازار سرمایه تاثیر میگذارد، گفت: زمانی که ثبات سیاسی وجود داشته باشد و چشم انداز آینده روشن باشد، بازارهای مالی از جمله بازار سرمایه P/E میگیرند. چراکه شرکتی که در دوره تحریم ۱۰۰۰ تومان سود میسازد، بعد از توافق میتواند ۱۵۰۰ تومان سود بسازد و سال بعدی هم با چند کشور اروپایی قرارداد ببندد و میزان سودی که میسازد به ۲۵۰۰ تومان برسد.

این تحلیلگر بازار سرمایه ادامه داد: چند صنعت به صورت سنتی در کشور ما متاثر از این نگاه هستند که مورد اقبال واقع می شود. این صنایع عبارت اند از صنعت خودرو، بانک، بیمه و لیزینگ. همچنین گشایش های اقتصادی در صنایع پتروشیمی و فلزی و معدنی میتواند منجر به این شود که این صنایع زیر قیمت تعادلی نفروشند.

شریعتی در ادامه با اشاره به شرایط کنونی بازار سرمایه، عنوان کرد: بازار از یک فراز و نشیب بسیار سنگینی بیرون آمده است و با آن دست و پنجه نرم میکند. دولت به خاطر کسری بودجه عملا در جیب شرکت ها دست میکند. نرخ مالیات را دستکاری میکند و محصولاتی را نیمه خام و خام اعلام میکند که قابل پذیرش نیست. نرخ گاز را خلاف منطق بالا میبیند. همه این موضوعات به بازار سرمایه اسیب زده، بازار را دچار تنش کرده و اطمینان ها از بین رفته است و این اطمینان به این سادگی نمیتواند ترمیم شود.

وی ادامه داد: در برخی زیرمجموعه های ایمیدرو سفارش های حمایتی جهت اعتمادسازی روی تابلو گذاشته می شود که اگر این اتفاق مستمر و مداوم باشد میتواند در بازگرداند اعتماد موثر باشد. باید خیال بازار و سرمایه گذار راحت باشد که نگاه سهامدار عمده و دولت این نیست که سهم را به مردم بفروشد و پول را از بازار خارج کند. این نگاه بیشترین اسیب را به بازار زده است.

این تحلیلگر بازار سرمایه ادامه داد: این نگاه باید برعکس باشد و طوری از این بازار مالی حمایت شود که به شریان اصلی اقتصاد کشور تبدیل شود. نه اینکه صحبت از مالیات های سنگین برای شرکت ها کنیم و معافیت های مالیاتی صادراتی را حذف کنیم و از آن طرف معافیت مالیاتی ملک را از ۱۰ میلیارد تومان به بالای ۲۰ میلیارد ببریم! این اتفاق شبهاتی را در ذهن سرمایه گذار ایجاد میکند. اینکه چرا یک نفر با ۲۵ میلیارد تومان ملک باید سالانه ۵ میلیون تومان مالیات بپردازد اما یک شرکت ۱۵ برابر نرخ گاز به روسیه به دولت پول گاز پرداخت کند.

قربونِ دَسِت، اون شیر آبُ ببند.

یادداشت

دولت در مسیر انضباط پولی

بر اساس آخرین آمار منتشر شده توسط بانک مرکزی، خالص مطالبات بانک مرکزی از بخش دولتی آبان ماه سال ۱۴۰۰ نسبت به آبان سال ۱۳۹۹ معادل ۶۶ دهم واحد درصد کاهش داشته است و این امر موئد کاهش بدهی دولت به بانک مرکزی و انضباط پولی دولت است.

همچنین بر مبنای همین آمار، پوشش هزینه‌های جاری توسط درآمدهای عمومی بهبود یافته و به ۶۴ درصد رسیده که بیش از ۵۸ واحد درصد بیشتر شده است. همچنین در این مدت، تراز عملیاتی دارای کسری بیشتری شده است. البته استفاده از تنخواه گردان خزانه برای تأمین کسری منابع، حدود ۲۹ درصد نسبت به ۴ ماهه ابتدای سال کاهش یافته که بیانگر عدم استقراض از بانک مرکزی برای جبران کمبود منابع بودجه عمومی است.

اما آنچه متاسفانه همچنان خودنمایی می کند رشد مطالبات غیرجاری بانک ها و موسسات اعتباری است. در راستا لازم است همچنان اقدامات کنترلی مدنظر قرار گیرد. از آنجا که نظام بانکی در کشور ما مهمترین تامین کننده مالی بنگاه های اقتصادی بزرگ و کوچک است.

در حالی که در سایر کشورهای جهان، تامین مالی بنگاه های بزرگ و حتی متوسط به عهده بورس اوراق بهادار است، اما سهم بورس در تخصیص منابع مالی به بنگاه های اقتصادی در ایران کمتر از ۱۰ درصد است. در این میان دو عامل عمده باعث انجماد دارایی ها و کاهش توان وام دهی شبکه بانکی شده است: بدهی دولت به بانک ها و مطالبات غیرجاری (سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول) که در این مجال قصد داریم در زمینه مطالبات غیرجاری و یا به اصطلاح مطالبات معوق بانک ها توضیحاتی ارایه کنیم.

افزایش حجم و نسبت مطالبات غیر جاری به کل مطالبات و انباشت آنها در طول زمان، آثار و پیامدهای ناگواری را برای سیستم بانکی کشور به دنبال داشته و تهدیدی جدی، هم برای بانک یا مؤسسه اعتباری و هم برای کل نظام اقتصادی قلمداد می شود.

به هم خوردن تعادل میان منابع و مصارف و راکد شدن منابع مالی بانک ها و جلوگیری از گردش صحیح پول، عدم حصول سود معاملات پیش‌بینی‌شده از طریق تسهیلات اعطایی به‌رغم پرداخت سودهای تضمین‌شده به سپرده‌گذاران، عدم امکان خدمت‌رسانی به مشتریان خوش‌حساب و جذب منابع جدید از طریق اعطای تسهیلات، کاهش توان مالی بانک‌ها برای تزریق تسهیلات مالی جدید به دلیل تکمیل سقف‌های تسهیلاتی و افزایش ریسک اعتباری بانک‌ها، از جمله مهم‌ترین پیامدهای زیانبار مطالبات غیرجاری است.

ایجاد و افزایش این‌گونه مطالبات علاوه بر صدمه به بانک‌ها و موسسات اعتباری، به توزیع ناعادلانه درآمد و ثروت در جامعه می‌انجامد که خود دارای آثار سوء اقتصادی و اجتماعی میباشد، ضمن این‌که طیف گسترده‌ای از فعالان اقتصادی را از این‌گونه تسهیلات محروم می کند.

درجه اهمیت این رخداد به گونه‌ای است که بسیاری از تحلیل‌گران اقتصادی و مالی کشور رشد مطالبات غیرجاری شبکه بانکی و ناتوانی بانک‌ها در وصول آن را به بحران بالقوه نظام بانکی ایران تعبیر می کنند و معتقدند در صورت تداوم این روند، نظام بانکداری ایران در آینده‌ای نزدیک دچار چالش جدی خواهد شد. شیوع این بحران در شبکه بانکی و سرایت آن به سایر بخش‌ها، علاوه بر تحمیل هزینه‌های هنگفت بر اقتصاد کشور، هزینه‌های اجتماعی و سیاسی فراوانی را در پیداشته و حتی میتواند به عنوان یک بحران بالقوه‌ی امنیتی، ثبات اقتصاد و امنیت ملّی را نیز در معرض خدشه و تهدید قرار دهد.

دلایل رشد میزان مطالبات معوق بانک ها را می توان در دو دسته عوامل درونی نظام بانکی ناشی از ضعف سیستم‌های داخلی در اعطای تسهیلات و وصول مطالبات و عوامل بیرونی ناشی از شرایط و وضعیت متغیرهای کلان اقتصادی و تحولات سیاسی، تسهیلات تکلیفی ناشی از قوانین و مقررات و همچنین اطاله فرایند دادرسی پرونده های وصول مطالبات در مراجع قضایی به دلیل پیچیدگی های تخصصی برشمرد که باعث شده بانک‌ها از استیفای بخش قابل توجهی از مطالبات نزد اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی که قادر به پرداخت دیون خود نبوده و یا از بازپرداخت آن سر باز میزنند، باز بمانند.

قبل از این به توجه به اهمیت این موضوع ستاد هماهنگی مبارزه با مفاسد اقتصادی، کارگروهی را با عنوان «کمیته فراقضایی رسیدگی به مطالبات غیرجاری بانک‌ها» با محوریت بانک مرکزی و متشکل از نمایندگان دادستان کل کشور، دادستان تهران، دبیرخانه ستاد، وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و اطلاعات، سازمان ثبت اسناد و املاک و دیوان محاسبات کشور و با هدف ایجاد تعامل بیشتر بین سازمانهای مرتبط و استفاده مناسب و کارا از ظرفیت آن‌ها در جهت ساماندهی به وضعیت نامناسب مطالبات غیرجاری بانکها، تشکیل داد و این کارگروه با فراخوانی مدیران عامل بانک ها و برگزاری نشست های متعدد، گام‌های موثری در امر وصول و تعیین تکلیف پرونده‌های مطالباتی برداشته است که تسریع در روند رسیدگی به پرونده‌های مطالبات معوق بانکی در مراجع قضایی، تشکیل یا فعال شدن کارگروه‌های ویژه پیگیری و وصول مطالبات غیرجاری در بانکها، پیگیری حل معضل احکام ورشکستگی شرکت‌ها، پیگیری مشکل ارزیابی غیرواقعی املاک به وثیقه گذاشته شده بانک‌ها، ایجاد تعامل مناسب با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای تسریع در روند رسیدگی به پرونده‌های مطالبات غیر جاری در آن سازمان و برخورد با کارکنان خاطی که در روند اعطای تسهیلات نامتعارف نقش داشته اند از مهمترین دستاوردهای آن است.

علیرضا ریاضی
کارشناس اقتصادی
Alborz.payam@gmail.com